

Suvestinė redakcija nuo 2020-01-01

Istatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. 55-1049, i. k. 0941010ISTA000I-533

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008-10-01:

Nr. X-1722, 2008-09-15, Žin., 2008, Nr. 113-4290 (2008-10-01), atitaisyamas skelbtas: Žin., 2011, Nr. 45

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMAS

1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Savivaldybė** – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą, kuri sudaro jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ir savivaldybės tarybos sprendimams tiesiogiai įgyvendinti. Savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo.

2. **Vietos savivalda** – įstatymo nustatyto valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų bendruomenės, kuri turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, savitvarka ir savaveiksmiškumas pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją.

3. **Savivaldybės institucijos** – už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos:

1) savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, kuriai vadovauja Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (toliau – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas) nustatyta tvarka vienmandatėje rinkimų apygardoje tiesiogiai išrinktas savivaldybės tarybos narys – savivaldybės meras (toliau – meras). Meras yra savivaldybės vadovas, vykdamas šiame ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus;

2) savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) – savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigama (steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintys viešojo administravimo teises ir pareigas;

4. **Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba** – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-1631, 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18921

5. **Savivaldybės centralizuota vidaus audito tarnyba** – savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, įsteigtas vidaus auditui atlikti savivaldybės administracijoje, savivaldybės

Nr. XII-967, 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-11, i. k. 2014-10138

17 straipsnis. Savivaldybės tarybos kolegija

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui iš tarybos narių gali sudaryti savivaldybės tarybos kolegiją (toliau – kolegija).

2. Kolegijos narių skaičius, darbo tvarka, posėdžių organizavimo tvarka nustatyta reglamente.

3. Kolegija yra savivaldybės tarybos patariamasis organas.

4. Kolegija paprastai nagrinėja šiuos klausimus:

1) analizuoja savivaldybės teritorijoje esančių valstybės institucijų padalinių veiklą, teikia siūlymus savivaldybės tarybai dėl šių padalinių veiklos gerinimo ir jų vadovų išklausymo;

2) svarsto ir teikia siūlymus dėl savivaldybės strateginio planavimo dokumentų rengimo;

3) numato savivaldybės tarybos narių mokymo prioritetus (kiekvienais metais);

4) svarsto klausimus dėl savivaldybės tarybos ir mero sekretoriato sudarymo arba mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo (jeigu sekretoriatas nesudaromas) valstybės tarnautojų pareigybių steigimo ir jų skaičiaus nustatymo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XII-460, 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3981 (2013-07-23)

Nr. XII-967, 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-11, i. k. 2014-10138

18 straipsnis. Nuostatos dėl teisės aktų sustabdymo, panaikinimo, apskundimo

1. Savivaldybės tarybos priimtus teisės aktus gali sustabdyti, pakeisti ar panaikinti pati savivaldybės taryba. Kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti pagal kompetenciją savivaldybės taryba. Savivaldybės administracijos direktorius ar kiti savivaldybės viešojo administravimo subjektai savo priimtus teisės aktus gali sustabdyti ir juos pakeisti ar panaikinti. Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pagal kompetenciją priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti jis pats arba savivaldybės administracijos direktorius.

2. Bet kuri šio straipsnio 1 dalyje nurodyta savivaldybės institucija, panaikinusi kito savivaldybės viešojo administravimo subjekto norminį administracinį teisės aktą, prirėkęs perduoda klausimą iš naujo nagrinėti tam pačiam administravimo subjektui, kurio aktas panaikintas, arba pati jį išnagrinėja ir priima tuo klausimu norminį administracinį teisės aktą, arba pripažįsta, kad tokio akto priimti nereikia.

3. Savivaldybių institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimti administraciniai teisės aktai gali būti skundžiami teismui.

19 straipsnis. Meras, mero pavaduotojas

1. Meras renkamas tiesiogiai savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui. Kai šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka mero įgaliojimai nutrūksta prieš terminą, rengiami nauji mero rinkimai. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui iš tarybos narių mero siūlymu skiria vieną ar kelis mero pavaduotojus. Didžiausias galimas savivaldybės mero pavaduotojų skaičius nustatomas atsižvelgiant į savivaldybės tarybos narių skaičių. Savivaldybėje, kurios tarybą sudaro 41 ir daugiau tarybos narių, gali būti steigiamos ne daugiau kaip trys savivaldybės mero pavaduotojo pareigybės; savivaldybėje, kurios tarybą sudaro 27–31 tarybos narys, gali būti steigiamos ne daugiau kaip dvi savivaldybės mero pavaduotojo pareigybės; kitose savivaldybėse gali būti steigiamos ne daugiau kaip viena savivaldybės mero pavaduotojo pareigybė. Meru ir mero pavaduotojais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai. Savivaldybės taryba mero siūlymu gali nuspręsti, kad mero pavaduotojas pareigas atlieka visuomeniniais pagrindais. Mero pavaduotojas skiriamas slaptu balsavimu. Laikoma, kad mero pavaduotojas paskirtas, jeigu už jo kandidatūrą balsavo visų savivaldybės tarybos narių dauguma. Mero pareigas laikinai eina savivaldybės tarybos posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma išrinktas savivaldybės tarybos narys, kai:

1) meras dėl laikinojo nedarbingumo ar kitų pateisinamų priežasčių laikinai, ne daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų, negali eiti savo pareigų ir nėra paskirtas mero pavaduotojas;

2) Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka rinkimai vienmandatėje rinkimų apygardoje pripažįstami negaliojančiais ir skelbiami pakartotiniai rinkimai;

3) meras netenka savivaldybės tarybos nario mandato šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mero pavaduotojas prieš terminą netenka savo įgaliojimų savivaldybės tarybos sprendimu, jeigu už tai balsuoja visų savivaldybės tarybos narių dauguma:

1) Vyriausybės arba Valstybės kontrolės siūlymu už įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimus, dėl kurių padaryta esminės žalos valstybės ar savivaldybės interesams ir nuosavybei;

Suvestinė redakcija nuo 2019-12-06

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. 68-2510, i. k. 1061100NUTA00000583

Nauja redakcija nuo 2018-01-01:

Nr. 1115, 2017-12-20, paskelbta TAR 2017-12-22, i. k. 2017-20967

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**NUTARIMAS
DĖL MOKĖJIMO UŽ SOCIALINĖS PASLAUGAS TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2006 m. birželio 14 d. Nr. 583
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:
Patvirtinti Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą (pridedama).

L. E. MINISTRO PIRMININKO PAREIGAS,
L. E. FINANSŲ MINISTRO PAREIGAS,
L. E. SOCIALINĖS APSAUGOS IR
DARBO MINISTRO PAREIGAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

28. Pagalbos pinigų, skirtų asmeniui (šeimai) susimokėti už pagalbą, savo pobūdžiu analogišką bendrosioms socialinėms paslaugoms ar socialinei priežiūrai, naudojamą pagal paskirtį prižiūri ir kontroliuoja savivaldybė. Nustačiusi, kad šie pagalbos pinigai naudojami ne pagal paskirtį, savivaldybė turi nutraukti pagalbos pinigų mokėjimą. Nutraukus pagalbos pinigų mokėjimą asmeniui (šeimai), savivaldybė turi šiuos pinigus pakeisti į bendrąsias socialines paslaugas ar socialinę priežiūrą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. 1020, 2010-07-14, *Žin.*, 2010, Nr. 86-4549 (2010-07-20), i. k. 1101100NUTA00001020

V SKYRIUS MOKĖJIMAS UŽ DIENOS SOCIALINĘ GLOBĄ

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. 1241, 2016-12-07, paskelbta TAR 2016-12-12, i. k. 2016-28680

29. Mokėjimo už dienos socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

30. Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti vieno gyvenančio asmens, kurio pajamos mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, mokėjimo už dienos socialinę globą dydį, neviršijantį 10 procentų asmens pajamų.

Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti vieno gyvenančio asmens, kurio pajamos yra didesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, bet mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį, mokėjimo už dienos socialinę globą dydį, neviršijantį 15 procentų asmens pajamų.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1211, 2019-12-04, paskelbta TAR 2019-12-05, i. k. 2019-19604

31. Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui yra mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, mokėjimo už dienos socialinę globą dydį, neviršijantį 10 procentų asmens pajamų.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1211, 2019-12-04, paskelbta TAR 2019-12-05, i. k. 2019-19604

32. Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui yra didesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį, bet mažesnės už valstybės remiamų pajamų keturgubą dydį, mokėjimo už dienos socialinę globą dydį, neviršijantį 30 procentų asmens pajamų.

Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui yra didesnės už valstybės remiamų pajamų keturgubą dydį, bet mažesnės už valstybės remiamų pajamų penkiagubą dydį, mokėjimo už dienos socialinę globą dydį, neviršijantį 40 procentų asmens pajamų.

Kitais atvejais, nei numatyta šiame punkte, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiama dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1211, 2019-12-04, paskelbta TAR 2019-12-05, i. k. 2019-19604

33. Mokėjimo už trumpiau nei vieną kalendorinį mėnesį ar ne visą dieną teikiama dienos socialinę globą dydis nustatomas proporcingai teikiamos dienos socialinės globos trukmei. Tais atvejais, kai asmuo, gaudamas dienos socialinę globą, maitinasi savo lėšomis, mokėjimo už dienos socialinę globą dydis mažinamas proporcingai ta dalimi, kuria sumažėja dienos socialinės globos kaina, kai į ją neįskaičiuojamos maitinimosi išlaidos pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normos.

Punkto pakeitimai:

Nr. 150, 2009-03-04, *Žin.*, 2009, Nr. 27-1053 (2009-03-10), i. k. 1091100NUTA00000150